

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Sufficeret scire, bella à Deo esse. Et quid ad bellum iustum &
legitimum pertineat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Theodosio contra Eugenium Tyrannum pugnaturus, & post orationē obdormiscenti apparuisse Ioannem & Philippum Apostolos, victoriamque pollicitos, postea mirabiliter eam ipsi peperisse. Innumera sunt exempla, quibus ostenditur, Deum militantibus non solum auxilia manifesta attulisse, sed etiam perspicuis miraculis adfuisse. Quæ, qui vult legere, Valentinum Leuchtium, Surium, eum authorem, qui *presentium calamitatum originem, causas, & medicinas*, itemque *Artes feliciter bellandi ac debellandi* scripsit, aliosque adeat. Ex his satis constat, etsi homines bella non debeant temerè inchoare, non tamen posse vniuersim damnare, aut illicita esse dicere, cum non omnia bella ex Orco, sed multa etiam è caelo orientur: immò cum nullum, vndecumque originem trahat, sine diuina permissione, prouidentiaque aut consetur, aut indicatur.

CAPVT LVII.

Octo cause, ob quas bella sapientissimè à iustissimo Mundi Governatore Deo esse permittuntur.

Anta fuit Pythagoræ apud suos discipulos autoritas, vt illis ea sola sufficeret pro ratione. Quidquid audiebant, credebant; dummodo audirent illud *ἀπὸς ἰσθᾶ*, ipse dixit. Cur non eadem sit apud nos Numinis autoritas? Bene fieri credendum est, quidquid constat fieri à Deo. *A Domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris*, ait rex ille. Quamcumque igitur mirabilis res sit aliqua, iustissima censi debet, si à Domino facta est. qui, vt alij cum admiratione dicebant, *Bene omnia fecit*. Quare nemo etiam conqueri debet de bellis, cum constet ex dictis, ea à Deo esse. Sed quia rerum seriem & causas scire appetit humana curiositas, neque faciliè acquiescit intellectus, etiam si sciat, quo primo authore res fiant, nisi etiam cognoscat, quas ob causas sic fiant, age dispiciamus, quas nam ob causas, & per quos belli mala vel permittat, vel imittat diuina bonitas. Fines enim multos bonos habet: neque malam potest habere intentionem, vt homines, qui nisi, præter legitimam autoritatem & iustam causam, etiam habeant rectam intentionem, vt scilicet bellum suscipiant studio communis boni & pacis, sed alios ob fini-

Psal. 117. 29.

Marc. 7. 37.

S. Augustin.
lib. 21 contr.
Faust. c. 74.

stros fines, illicitum bellum incunt. *Nocendi cupiditas, vlciscendi crudelitas, impacatus atque implacabilis animus, feritas rebellandi, libido dominandi, & si quæ sunt similia, hæc sunt, quæ in bellis iure damnantur*, ait D. Augustinus. Damnantur autem ita, vt sine recta intentione, bellum sit quidem illicitum, pro natura sinistra finis, ad quem refertur; non tamen vt sit etiam iniustum, si quidem adfit legitima autoritas, & iusta causa. Hinc quia iniustum non est, non inducit obligationem restitutionis; sicut inducit, quando vel legitima autoritas, vel iusta causa deest; vel certè quando oblata condigna satisfactio fuit repudiata. Quo capite multi non solum militum, sed etiam ducum à restituendis rebus ablatis excusantur, etsi à peccato non excusentur, si vel innata petulantia, vel nocendi cupiditate, vel vlciscendi crudelitate, vel libidine dominandi militiae dent nomen. Prima belli liciti conditio est, licita intentio; ad bellum autem vt etiam iustum sit, duæ præterea conditiones exiguntur.

II.

S. Aug. lib.
22 contr.
Faust. c. 75.

Rom. 13.

Arist. lib 3
Phyl. tex 63.

Interest, ait S. Doctor, *quibus causis, quibusq; auctoribus homines gerenda bella suscipiant*. Quia igitur Deus, per homines bella hominibus immittit, aut permittit, nihil dubitandum est, iusta esse ea bella, in quibus, præter æquitatem causarum, reperimus etiam legitimam auctoritatem belli indicendi; est enim ea auctoritas à Deo, quæ, vt dixi, sola sufficeret, vt crederemus, etiam causas esse legitimas. *Non est potestas, nisi à Deo*, ait Apostolus, *quæ autem sunt, à Deo ordinata sunt*. Itaque qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit. Quid autem? num quisque habet legitimam potestatem belli inferendi? nequaquam. Sed legitima auctoritas à Deo accepta est solum penes Remp. perfectam, host est, penes Magistratum, à quo Resp. gubernatur, siue is sit vnus aliquis Princeps, siue senatus aliquis Optimatum, pro ratione regiminis cuiusque Reipublicæ. Resp. autem perfecta est, quæ in gubernatione politica est per se quoddam totum, & non quasi alicuius totius pars. Siquidem omne totum est in suo genere perfectum; cum totum sit, cui nihil deest. Eiusmodi verò Resp. tota est illa, quæ in Iurisdictione sua non habet Superiorem aliquem, ad quem sit recursus, sed ipsa finit lites: vt sunt Regna, & quidam Ducatus in Italia, & quædam Resp. liberæ, vt Venera: non autem Principatus